

Bereishis 1:20-23

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִשְׂרָאֵל הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יַעֲרֹף עַל-הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם:

Rashi

נפש חיה. שיהא בה חיות

שרץ. כל דבר חי שאינו גבוה מן הארץ קרוי שרץ: בעוף, כגון זבובים, בשקצים, כגון נמלים וחרפושים ותולעים, בבירות, כגון חלד ועכבר וחמט וכיוצא בהם, וכל הדגים ויברא אלקים את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה ו הרמשת אשר שרצו המים למיניהם ואת כל עוף כנף למיניהו וירא אלקים כי טוב:

Rashi

התנינים. דגים גדולים שבים, ובדברי אגדה הוא לוייתן וכן זוגו שבראם זכר ונקבה והרג את הנקבה ומלחה לצדיקים לעתיד לבא, שאם יפרו וירבו לא יתקים העולם בפניהם נפש החיה. שיש בה חיות

וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹקִים יֹאמֶר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיָּמִים וְהָעוֹף יִרְבַּ בְּאָרֶץ:

Rashi

ויברך אותם. לפי שמחסרים אותם וצדין מהם ואוכלין אותם, הצרכו לברכה, ואף החיות הצרכו לברכה, אלא מפני הנחש שעתיד לקללה, לכך לא ברכו, שלא יהא הוא בכלל

פרו. לי פרי כל עשו פרות

ורבו. אם לא אמר אלא פרו, היה אחד מוליד אחד ולא יותר, ובא ורבו שאחד מוליד הרבה

וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חָמִישִׁי

Medrash Bereishis Rabbah 3:8

אמר רבי ינאי מתחלת בריתו של עולם צפה הקדוש ברוך הוא מעשיהו של צדיקים ומעשיהם של רשעים, והארץ היתה תהו, אלו מעשיהם של רשעים. ויאמר אלקים יהי אור, אלו מעשיהו של צדיקים. ויבדל אלקים בין האור ובין החשך, בין מעשיהו של צדיקים למעשיהו של רשעים. ויקרא אלקים לאור יום, אלו מעשיהו של צדיקים. ולחשך קרא לילה, אלו מעשיהו של רשעים. ויהי ערב, אלו מעשיהו של רשעים. ויהי בקר, אלו מעשיהו של צדיקים. יום אחד, שנתן להם הקדוש ברוך הוא יום אחד, ואיזה זה יום הכפורים

Eitz Yosef

בין מעשיהו של צדיקים כו' היינו מה שהודיע לנו גמול הצדיקים ועונש הרשעים. או פירוש, שהבדיל ביניהם, צדיקים לגן עדן והרשעים לגיהנם, אלה לחיי עולם, ואלה לחרפות עולם

יום אחד שהיה לו לומר יום ראשון כדלקמן, על כן דרש על יום הכפורים, שבו נעשים ישראל גוי אחד כמלאכי השרת אגודה אחת ושלוש ביניהם. והרשעים ע"י תשובה נעשים צדיקים. יום רצון יום חסד, יום סליחה וכפרה. וכן אז מתאחד הרע בטוב להיות הכל כלו טוב. כמו שאחז"ל דהשטן גימטריא שס"ד, למימר דבכולא שתא אית ליה רשות לאסטוני, וביום כפור לית ליה רשות לאסטוני. דהשנה הוא שס"ה ימים (נזר ה"ק)

'One day' — it should have said 'the first day,' as it says elsewhere. Therefore, it is expounded as referring to Yom HaKippurim, on which Israel become one nation, like the ministering angels — a single unity, with peace among them. And the wicked, through teshuvah, become righteous. It is a day of favor, a day of kindness, a day of forgiveness and atonement. And likewise then, evil is unified with good, so that everything becomes entirely good — as Chazal said: 'השטן' has the numerical value of 364, שס"ד, to teach/say that throughout the entire year he has permission to prosecute, but on Yom Kippur he does not have permission to prosecute. For the year has 365 days."

$$364=300+9+50 + 5= \text{השטן}$$

$$300+60+4 = \text{ד"ס}$$

Medrash Bereishis Rabbah 3:8 (cont'd)

אמר רבי תנחום בר ירמיה שבו נבראו ארבעה דברים: הרים, שמים, וארץ, ואורה. אמר רבי יודן שבו **היה הקדוש ברוך הוא יחידי בעולמו**, שלא היה בעולמו אלא הוא. אתיא כרבי יוחנן ולא אתיא כרבי חנינא, רבי יוחנן אמר בשני נבראו המלאכים, הדא הוא דכתיב (תהלים קד, ג): המקרה במים עליותיו השם עבים וכובו המהלך על כנפי רוח, וכתיב (תהלים קד, ד): עשה מלאכיו רוחות. רבי חנינא אמר **בחמישי נבראו מלאכים**, שנקאמר (בראשית א, כ): **ועוף יעופף על הארץ**, וכתיב (ישעיה ו, ב): ובשתים יעופף. רבי לוליאני בר טבראי בשם רבי יצחק אמר, בין על דעתיה דרבי חנינא בין על דעתיה דרבי יוחנן הכל מודים שלא נברא ביום הראשון כלום, שלא תאמר מיכאל היה מותח בדרומו של רקיע, וגבריאל בצפונה, והקדוש ברוך הוא ממדד באמצעיתו, אלא (ישעיה מד, כד): אנכי ד' עשה כל נטה שמים לבדי רקע הארץ מאתי, מי אתי כתיב, מי היה שתף עמי בבריתו של עולם

Eitz Yosef

היה הקב"ה אחד בעולמו שלא נברא עדיין אפילו המלאכים

Bereishis 48:16-17

וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְוּ אִבְתֵּי לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק הָאֱלֹקִים
הָרַעָה אֹתִי מֵעוֹדֵי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
הַמְּלֶאךָן הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֶךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אִבְתֵּי אַבְרָהָם
וַיִּצְחָק וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקִרְבַּי הָאָרֶץ

Rashi

המלאך הגאל אתי. מְלֶאךָן הַרְגִיל לְהִשְׁתַּלַּח אֵלַי בְּצַרְתִּי; כְּעַנְיִן שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר אֵלַי
מְלֶאךָן הָאֱלֹקִים בְּחִלּוֹם יַעֲקֹב וְגו' אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית אֵל (בראשית ל"א)
יברך את הנערים. מְנַשֶּׂה וְאֶפְרַיִם

וידגו. כְּדָגִים הִלְלוּ שְׁפָרִים וְרַבִּים וְאִין עֵין הָרַע שׁוֹלֵטת בָּהֶם

if we are like fish... we must learn from the fish:

*stay together - *achdus* - to be protected vs. the enemy - like fish swim in schools

*use our 'fins and scales' to swim vs. the tide - don't become sucked up by the culture and ways of the *umos ha'olam*

*always stay in the waters of torah - A"Z 5b - *ein mayim elah torah*

Zechariah 14:9

וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי־ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד